

בהתאחדות

דו"ח מביקור בתורכיה

21–29 באוגוסט 1975

יריד איזמיר

1. כללי — יריד זה, כנראה המרכזי מסוגו בתורכיה, נערך מזה שנים רבות (למעלה מ-40 שנה) ומהווה מקום מפגש ותצוגה למוצרי תעשייה, כימיקלים לחקלאות, מוצרי צריכה שונים וכו'. בנוסף להיותו תערוכה הריהו גם יריד המושך המונים לביתני השעשועים ולמזללות שבו. היריד נמשך חודש שלם (20.8–20.9) מדי שנה.

בגלל המחסור במטבע זר והדחיפה לייצור עצמי, קיימות מגבלות חמורות בייבוא לתורכיה. עובדות אלו פוגעות באפשרויות המסחריות ומכאן שגם התעניינותן של חברות זרות ביריד פוחתת. ארצות אחדות (צרפת, איטליה ועוד) החליטו שלא להשתתף השנה כלל ביריד. לעומת זאת, ניכרת השתתפות רבה של ארצות מהגוש המזרחי, למרות שבסיום היריד יצטרכו להוציא את רוב המוצגים ולהחזירם לארצותיהם.

לישראל יש ביתן לאומי ביריד. המבחר המוצג בו דל מאוד ואינו מיצג את הייצור הישראלי בשטחים שונים. זאת בגלל חוסר כל רצון מצד יצרנים להשקיע סכומים ניכרים בהצגת מוצריהם, כאשר ידוע מראש, שאין כל סיכוי לפתח ייצוא לשוק התורכי בגלל המגבלות הנ"ל.

יתכן, ומטעמים מדיניים יש חשיבות להשתתפותה של ישראל ביריד המוני הנערך בארץ מוסלמית; אך אם זהו השיקול, הרי לעניות דעתי לא משיג הביתן את היעד, שהוצג, זאת בגלל דלות מבחר המוצגים וצורת הצגתם.

2. בקר — בעקבות ביקור אנשי המ.ב. ש. ריין והח"מ, בתורכיה בחודש מרס ש.ז. החליטה ההנהלה להקדיש מאמץ לפיתוח ייצוא לתורכיה. אחד הצעדים עליהם הוחלט היה להציג בקר ישראלי ביריד איזמיר. תורכים, שביקרו בארץ,

התרשמו לטובה מבקרנו, אך לחוגים הרחבים (אכרים ובעלי חוות) הוא בלתי ידוע לחלוטין. בשנים האחרונות מיבאים לתורכיה הרבה בקר זר לפיתוח משק החלב. ארצות הייבוא העיקריות הן גרמניה, הולנד, דנמרק, שווייץ ואוסטריה. הבקר שיובא הוא משני גזעים — שחור-לבן ושווייצרי-חום. הייבוא נעשה בחלקו באמצעות ממשלת תורכיה — עבור משקי תכנית הפיתוח של הבנק העולמי, ובחלקו הוא ייבוא פרטי הנמכר לחקלאים ולבעלי חוות קטנות. ככל הידוע לי, אין בתורכיה חוות גדולות בדומה למצב באירן או בסיציליה.

ביריד השנה מוצג בקר משווייץ, אוסטריה וגרמניה. שתי הראשונות מציגות בקר שווייצרי-חום, והאחרונה בקר סימנטל ופריזי-גרמני. הבהמות המוצגות (משני הגזעים) הן עגלות בהריון (5–6 חדשים), שהורעו בגיל 18–24 חודש ונבחרו בקפידה. הן מיצגות יפה את הגזע. הביתנים העומדים לרשות המציגים (רכושם שלהם) נאים ונקיים.

הבקר הישראלי

הביתן, ששכרנו, שייך לדנמרק. הללו, מטעמי מים שלהם, החליטו שלא להשתתף השנה ביריד. בביקורנו בחודש מרס לא התאפשר לנו לראותו, ונאלצנו להסתמך על תיאור הביתן, כפי שנמסר לנו על-ידי בא-כוחנו התורכי באיזמיר. לפי תיאור זה הוסבר לנו, שאפשר יהיה להציג קבוצה של כ-22 עגלות הרות ו-6–8 עגלים בני שנה לערך. בא כוחנו הנ"ל החליט להזמין 60 עגלות ושני עגלים. חלקם יוצגו בתערוכה וחלקם יימכרו מיד. גם לנו, בגלל הוצאות ההובלה, היה ענין לשלוח מספר יותר גדול. לצורך כך נאספו לתחנת ההסגר 75 עגלות ו-5 עגלים, ומתוכם

רוכה והביעו רצון לרכוש 5–20 ראש — הופנו אל בא כוחנו. להערכתו — הוא יוכל לשווק כ־300 ראש עד סוף שנה זו.

בגלל הצורך שאהיה נוכח ביריד מדי יום, יצא ז. נורי לביקור באמסיה, לשם נשלחו בחודש יולי 120 עגלות הרות. הוא מצאן במצב גופני מצוין, נהנות מהזנה טובה ומטיפול נאות. המבנים נמצאים בשלבי בניה אחרונים, ואנו מקווים, כי לקראת תחילת תקופת ההמלטות יהיה הכל מוכן (כולל אפשרות חליבה במכונות).

סיכום

(1) נראה לי, שהחלטתנו להשתתף ביריד היתה נכונה, לאור ההתענינות והביקורים בביתן, ושהשתתפותנו אף תורמת להרמת קרנה של ישראל — דגלים ישראליים על הביתן, כתבות, סמל ההתאחדות והבקר עצמו מושכים את העין.

(2) משך היריד (חודש שלם) נראה לי ארוך מדי. יש לבחון אפשרות לקצר את משך שהות הבקר בביתן, אם כי הביתן עצמו יכול להיות פתוח כל החודש.

(3) כדי לחדור לשוק התורכי — נצטרך לקבל עזרה בצורה של אפשרות להעניק הלוואות לקונים ובמקרים מסוימים להשלמת המחיר כדי לאפשר לנו להתחרות (מכרזים וכו').

(4) בגלל חוסר הידע בהחזקת בקר בתנאים מודרניים ובגלל גודלה של תורכיה, יתכן ונצטרך להחזיק שם יותר ממדריך אחד. מדריך, המסוגל לקדם ולשפר את התוצאות המושגות מהבקר הישראלי, יוכל לתרום לקידום מכירת הבקר יותר מכל פרסומת.

בביקור זה היה עמי מר א. גרינגרטן, שיחד עם א. עמרמי, קיבלו את הזכות ליצגנו בתורכיה. נעזרתי בקשריו הטובים שם ובניסיונו הקודם במסחר וייצוא בקר לקפריסין. כמו־כן ברצוני לציין את עזרתו של מר ארבץ, מנהל הביתן הישראלי ביריד, הנמנה עם עובדי משרד המסחר והתעשייה. הוא לא חסך זמן ומאמץ כדי להבטיח תנאים נאותים להצגת הבקר, ועל כך תודתי לו.

א. יטבת,
ה.מ.ב.

בחרנו את 60 העגלות ושני העגלים, שנשלחו באניה ב־18.8. הם זכו לליווי מסור של חברנו זאב נורי. הבקר הגיע ב־22.8 לאיזמיר במצב טוב מאד.

הביתן — בבואנו לאיזמיר מצאנו ביתן קטן, משופץ יפה, ובו סידורים נוחים להחזקת הבקר, אך לא לקשירתו. לפי גודלו, החלטנו במקום, שלא להכניס בו יותר מתשע עגלות ושני עגלים, להם הוכן מקום נפרד. עוד באותו יום נרחץ הבקר ולקראת הפתיחה בשעה 6 בערב היה הבקר נקי מבריק ושבע. הקבוצה נראית אחידה מאד. תשומת לב מיוחדת הוקדשה למבנה העטין ולמבנה הגוף. הביתן קושט בתמונות מוגדלות ובהסברים בתורכית. כמו־כן מוצגות תעודות היוחסין של הבהמות במסגרות מוזהבות. הוכן פרוספקט הכולל תמונות והסברים בתורכית על הענף והוא מחולק למבקרים. כבר בערב הראשון זכינו לביקור מתחרינו, וכפי שאמר הסוכן הגרמני: „אני מקוה, שהתורכים אינם מבינים מספיק בבקר, כי באם הם אמנם יבינו, יהיה לנו קשה מאד להתחרות בכם“.

מדי ערב מוקרנת בביתן סדרת שיקופיות, שצולמה במיוחד לצורך זה. הסדרה מתארת רפת מושבית מודרנית, הכוללת כ־40 חולבות (משקים בגודל זה מקובלים בתורכיה), ואת השרותים הכפריים (מחסן תערובת, מחלבה וכו') הנלווים לה. כן כוללת הסדרה רפת קיבוצית, שמיימדיה ושירותיה מענינים בעלי חוות גדולות. הקרנה זו מושכת קהל רב והיא מלווה בהסבר בתורכית מפי אדם (וטרינר), שביקר בארץ וקיבל הסבר נוסף על השיקופיות בטרם הצגתן. רבים שואלים שאלות מקצועיות תוך כדי ההקרנה ונענים. אין לי כמובן מושג על טיב השאלות והתשובות, אלא מפי אותו וטרינר לאחר סיום ההקרנה.

נציגי המחלבה (גדולה ומודרנית שנבנתה על־ידי דגים) הסבירו לנו את התנאים בהם הם רוכשים בקר בדגמרק. עיקרם הם, שההלוואה ניתנת על־ידי הספק כנגד ערבות בנקאית וכנגד ערבותה של ממשלת תורכיה לשחרר מטבע זר במועדי הפרעון. תנאי ההספקה האחרים נוחים וניתן לעמוד בהם ללא קושי. בשני קונים גדולים אלה נצטרך לטפל (אמנם בשיתוף עם בא כוחנו) בעצמנו. קונים אחרים — חקלאים, שביקרו בתע-